

בש"פ 813/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 813/17

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן
העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 22.1.2017 במ"ת 9800-11-16 שניתנה על ידי כבוד השופטת ל' מרגולין-יחידי

תאריך הישיבה: ו' בשבט התשע"ז (2.2.2017)

בשם העורר: עו"ד צחי רז

בשם המשיבה: עו"ד צחי הבדלי

החלטה

1. לפניי ערר בהתאם לסעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופטת ל' מרגולין-יחידי) מיום 22.1.2017 במ"ת 9800-11-16, במסגרתה הוחלט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

רקע רלוונטי

עמוד 1

2. נגד העורר הוגש ביום 4.11.2016 כתב אישום המייחס לו עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע (חבלה בכוונה מחמירה), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) בצירוף סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין; נשיאת נשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין; קבלת רכב גנוב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין; שינוי זהות של רכב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין; הצתה, לפי סעיף 448(א) לחוק העונשין; והשמדת ראיה, לפי סעיף 242 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום, העורר ואדם נוסף (להלן: הקושרים) קשרו קשר לפגוע במתלונן, עמו יש להם היכרות מוקדמת. במסגרת הקשר הצטיידו הקושרים בשני אקדחים, אחד מהם גנוב; קיבלו רכב גנוב בידעם שהוא גנוב; שינו הקושרים, או אדם מטעמם, את סימני הזיהוי של הרכב על-ידי זיוף לוחית הזיהוי; החנו את הרכב סמוך לביתו של המתלונן והמתינו להגעתו, חמושים באקדחים. בשלב מסוים ירד המתלונן יחד עם אחר מביתו לכיוון פארק הסמוך למקום מגוריו, בו שהו גם ילדים ועוברי אורח. כשזיהו הקושרים את המתלונן יצאו רעולי פנים מרכבם, וירו מספר יריות לעבר המתלונן. כתוצאה מהירי, חדר קליע לידו של המתלונן, נגרם לו שבר, הוא נותח ואושפז. סמוך לאחר האירוע, השליכו הקושרים את האקדחים ונמלטו בעזרת הרכב. בהגיעם לרחבת חול מסוימת בקרבת מקום, עצרו את הרכב ושילחו בו אש במזיד.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטתו מיום 3.1.2017 התייחס בית המשפט המחוזי (השופט ל' מרגולין-יחידי) לראיות לכאורה נגד העורר. נקבע כי הראיות הנוגעות למסלול התרחשות האירוע, להימלטות היורים ברכב המדובר, להצתת הרכב במגרש החול ולהימלטות היורים ממגרש החול - הן ראיות לכאורה שעוצמתן גבוהה. אשר לזיהוי היורים, התייחס בית המשפט לעדויות ראיה, לסרטוני מצלמות אבטחה המזהות את שריפת הרכב והימלטות המציתים מהמקום, ולהתייחסות השוטרים וכן המתלונן לסרטוני מצלמות האבטחה - וקבע כי יש בכל אלה כדי לבסס זיהוי הקושרים בעוצמה לא מבוטלת. עוד התייחס בית המשפט לכך שהמשיבים שתקו בחקירתם; לכך שלא נמצאו ממצאים הקושרים את הקושרים לאקדח, לתרמילים או לכדורים; לכך שהיורים השתמשו בכפפות ולכן הסיכוי לממצאים פורנזיים נמוך; ולהיעדר ממצא הקושר את הקושרים לרכב הגנוב. על יסוד כל האמור קבע בית המשפט המחוזי כי קיימת תשתית של ראיות לכאורה על סמך ראיות נסיבתיות, שעוצמתה אינה מלאה אך ממשית.

בהחלטה נוספת מאותו היום, קבע בית המשפט המחוזי כי קיימת עילת מעצר סטטוטורית בעניינו של העורר, נוכח נשיאת הנשק; כי קיימת מסוכנות בדרגה גבוהה נוכח נסיבות המעשה המיוחס לעורר בכתב האישום, התכנון המוקדם, היותו רעול פנים ועם כפפות בעת האירוע, ומיקום מעשה הירי בסמוך לעוברי אורח; וכן ציין כי עברו הפלילי של העורר מכביד וכי לחובתו מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים. על יסוד הדברים, הורה בית המשפט על שירות המבחן ועל מנהל יחידת הפיקוח האלקטרוני להמציא לבית המשפט חוות דעת ותסקיר בעניינו של העורר.

4. תסקיר שירות המבחן בעניינו של העורר מציין כי לעורר רישום פלילי הכולל 5 הרשעות בעבירות רכוש ואלימות, בגין ריצה מספר חודשי מאסר וכן כי תלוי ועומד נגדו עונש מאסר על תנאי. שירות המבחן מתרשם כי קיימת חזרתיות במעורבות בעבירות אלימות, זמינות לנשק, וקיומם של קשרים עם עוברי חוק אחרים. עוד צוין כי העורר מציג עצמו כמי שאינו קשור למיחס לו, וכי העורר מסר מידע מגמתי וחלקי בנוגע לקשר בינו לבין המתלונן. שירות המבחן העריך כי הסיכון להישנות פעילות אלימה הוא גבוה, ושחומרתה צפויה להיות חמורה אף היא. אשר למפקחות המוצעות - אמו של העורר, ארוסתו וגיסתו - התרשם שירות המבחן מהתגייסותן ונכונותן לשמש כמפקחות, אך קבע כי הן אינן מגלות תובנה ומודעות למאפייני אישיותו ולמצבי הסיכון הצפויים לו. לכן מסר שירות המבחן כי הפיקוח המוצע בולט בחולשתו. נוכח הדברים לא סבר שירות המבחן כי מעצר בפיקוח אלקטרוני יהווה מענה לגורמי הסיכון בעניינו של העורר, ולכן לא המליץ על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

5. על יסוד החלטותיו מיום 3.1.2016 ובחינת תסקיר שירות המבחן, קבע בית המשפט המחוזי (השופט ל' מרגולין-יחידי), כי עילות המעצר בעניינו של העורר ברורות ומובהקות, כי מסוכנותו היא ברמה גבוהה וכי קיים חשש משיבוש הליכי משפט. לפיכך הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. מכאן הערר שלפניי.

הערר

6. בעררו, העורר טוען כי שגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי קיימות ראיות נסיבתיות הקושרות אתו לביצוע העבירות. לשיטתו, אין כל ראיה הקושרת את העורר לאירוע הירי או להצתת הרכב. לשיטת העורר, אף אם יקבע כי הוא האדם שצועד בסרטוני מצלמות האבטחה, מדובר בראייה נסיבתית שאינה קושרת אותו להצתת הרכב. לשיטתו, אף אם תתקבל טענת המשיבה כי הסרטונים מוכיחים את מסלול ההימלטות - אין ראיה הקושרת את העורר לאותו המסלול. יתרה מזאת, העורר גורס כי עדי הראיה הדגישו כי אין הבדל בין שני היורים, בעוד קיימים הבדלים פיזיים בין הקושרים לשיטת העורר. נוסף על כך, העורר מדגיש כי עדי הראייה מאירוע הירי התייחסו בעדותם לכפפות בעלות צבע כתום, וכי נמצאו ברכב שהוצת כפפות עם פס כתום זוהר - אך ה-DNA שעל הכפפות לא תאם לזה של העורר.

אשר לסרטוני מצלמות האבטחה, העורר גורס כי באחד הסרטונים מוצגות דמויות במרחק, כך שלא ניתן לזהותן; בסרטון שני רואים שני אנשים הולכים ברחוב במרחק מאות מטרים ממקום הצתת הרכב - בסרטון זה לא ניתן לזהות תווי פנים של איש מההולכים וקשה לקבוע כל פרט מזהה. עוד טוען העורר כי לא ניתן לומר בוודאות כי שתי הדמויות משתי מצלמות האבטחה הן אותן הדמויות. נוסף על כך, העורר טוען כי זיהויו של המתלונן את העורר בסרטוני האבטחה מעלה תמיהות נוכח טיב הסרטים, אשר אינו מאפשר זיהוי לדידו. עוד הוא מציין, כי המתלונן הוא עד מדינה, אשר ידע שהסרטון שהוצג לו עוסק באירוע הירי לעברו וכי היכרותו עם המתלונן היא שטחית. על יסוד האמור, העורר גורס כי לא ניתן להסתמך על זיהויו על ידי המתלונן על סמך סרטוני האבטחה. על יסוד האמור, גורס העורר כי לא קיימות כל ראיות נסיבתיות הקושרות אותו לביצוע העבירות, ולפיכך יש להורות על שחרורו.

7. מנגד, המשיבה סומכת ידיה על קביעות בית המשפט המחוזי בדבר עוצמתן של הראיות לכאורה. היא מדגישה כי על סמך עדות של פקידת קבלה וכן מצלמות אבטחה סמוך למקום האירועים, רק שתי דמויות יצאו מהרכב והלכו לכיוון האירוע. המשיבה מוסיפה וגורסת כי המתלונן זיהה את השניים כקושרים על סמך סרטוני אבטחה אלה, וכי זיהויו זה נסמך על היכרות מוקדמת ביניהם, על מבנה גופו של העורר, על סגנון הליכתו ועל גוון עורו. עוד גורסת המשיבה כי בשלב זה אין חשיבות להיעדרו של DNA, וכי המסוכנות הנשקפת מהעורר גבוהה.

דיון והכרעה

8. לאחר שעינתי בהודעת הערר, בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, ובראיות לכאורה, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים בפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

9. אשר לראיות לכאורה בעניינו של העורר, בהן מיקד העורר את טיעונו, סבורני כי אין מקום להתערב בממצאיו או בקביעותיו של קביעותיו של בית המשפט המחוזי. הלכה היא כי בבחינת התשתית הראייתית הלכאורית בשלב הדיון במעצר עד תום ההליכים יש לבחון האם קיים סיכוי סביר כי מארג הראיות שהוצג ייצור תשתית ראייתית אשר יכולה

בסופו של דבר להוביל להרשעה (בש"פ 820/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (1.2.2017); בש"פ 4513/16 דומראני נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (22.6.2016); בש"פ 3087/16 בן משה נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (2.6.2016)). בעניינו של העורר, סבורני כי בצדק קבע בית המשפט כי הראיות בעניין מסלול התרחשות האירוע הן ראיות בעוצמה לכאורית גבוהה. אשר לזיהוי, מקריאת תכתוב חקירתו של המתלונן עולה כי הוא מזהה בוודאות את הקושרים, ובהם העורר, על סמך מבנה גוף, צורת הליכה ותנועות גוף ייחודיות – זאת לאורך צילומים שונים במסלול ההתרחשות של האירוע. לכך יש להוסיף את העובדה שהעורר שתק בחקירותיו, דבר שעלול לחזק את התשתית הראייתית בשלב המעצר (בש"פ 4068/15 מלכה נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (22.6.2015); בש"פ 2898/15 ביטון נ' מדינת ישראל, פסקה 32 (21.5.2015); בש"פ 1145/14 לממה נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (10.3.2014)). אשר לטענתו של העורר בעניין היעדרם של ממצאי DNA על הכפפה שנמצאה בתוך הרכב השרוף, אין בה כי לפגום במידה משמעותית בראיות הקיימות בעניינו של העורר, ודינה להתברר בהליך העיקרי (בש"פ 7555/15 אפשטיין נ' מדינת ישראל, פסקאות 8-9 (24.11.2015); בש"פ 7075/15 אבו ג'אבר נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (3.11.2015)). נוכח כל האמור, מצאתי כי אין להתערב בקביעתו של בית המשפט המחוזי בעניין הראיות לכאורה. יתרה מזאת, נוכח העובדה שהעבירות המיוחסות לעורר מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית הקבועה בסעיף 21(א)(1)(4) לחוק המעצרים; נוכח התרשמותו של בית המשפט המחוזי בדבר החשש משיבוש הליכי משפט ונוכח המלצת שירות המבחן – לא מצאתי כל פגם בהחלטתו של בית המשפט המחוזי למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים.

10. סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, ט' בשבט התשע"ז (5.2.2017).

שׁוֹפֵט